

СТАНОВИЩЕ

От Проф. Теодор Николов Попов, дп

Медицински университет – София, Факултет по обществено здраве,
Катедра „Медицинска педагогика“

Член на научно жури съгласно заповед № 768/31.03.2016г.

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, професионално направление 7.5. Здравни грижи, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на специалностите „Рехабилитатор“ и „Медицински лаборант“ към Медицински колеж при Тракийски университет Стара Загора, съгласно обявата в ДВ бр.9 от 02.02.2016г.

Кратки биографични данни и професионално развитие.

Доцент Христина Милчева е родена в гр. Хасково, където е завършила Професионална гимназия „Васил Левски“, с усилено изучаване на френски език. Последователно завършва Медицинския колеж в родния си града, специалност акушерка и Пловдивския университет магистър по биология. През 2005 г. успешно защитава дисертационен труд в областта на медицинското колежанско образование и ОНС доктор по педагогика, а от 2009 г. е доцент по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“. Завършва и магистратура по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ в МУ София – ФОЗ, където специализира и „Медицинска педагогика“. Професионалният и стаж започва от АГ Клиника гр.Стара Загора, където работи като акушерка в продължение на 5 години, а от 1994г. до този момент работи в Медицински колеж гр. Стара Загора последователно като преподавател, Началник УО, зам.директор а от 2012 г. до сега е директор на Медицински колеж при Тракийски университет. В продължение на 3 години от 2009г до 2012г е хоноруван доцент и в Медицински университет гр. Пловдив катедра „Сестрински и акушерски грижи“. Доц. Милчева е член на Съюза на учените в България, Националното сдружение по здравна политика и мениджмънт, ИНГА, член на Националния съвет по качество на БАПЗГ. Владее много добре френски език.

Учебно-преподавателска дейност - Учебната натовареност на доц. Христина Милчева покрива и надвишава приетия за университета хорариум за хабилитиран преподавател от 300 часа. Води лекции на всички специалности от професионално направление „Здравни грижи“ в МК и МФ. Тя е доказан професионалист, организатор и мениджър на учебния процес в МВУ. Член е на АС на Тр. У.

Научно-изследователска дейност. Доц. Христина Милчева участва в конкурса с 147 заглавия по списък, от които 97 след "доцент" и 37 публикации в сборници и списания в чужбина, както и три самостоятелни монографии, десет учебника, ръководства и учебни помагала в съавторство. От научните трудове доц. Христина Милчева е:

- самостоятелен автор в 53 публикации;
- първи автор на 40 публикации;
- в чуждестранни сборници и списания са 37 публикации;
- 96 публикации са в български списания и сборници.

Представен и са и 55 доклада след „доцент“, изнесени на конгреси, конференции

и симпозиуми у нас и в чужбина.

Научните трудове на доц. Христина Милчева тематично са в областта на конкурсната специалност, ориентирани са към значими въпроси на познанието и практиката на общественото здраве, здравните грижи и медицинската педагогика. Могат да се обособят основно четири тематични направления:

1. Здравни грижи (вкл. Гериатрични грижи);

Научната дейност на Доц. Милчева в областта на здравните грижи е провеждана в условията на протичащи реформи в здравеопазването, и образованието специалисти от професионално направление „Здравни грижи“. Затова и тематиката в голяма част от научните и публикации е посветена на **реформите в образованието на здравните професионалисти** (4,15,19,30, 35, 40, 42, 43, 58, 63, 84, 106, 108, 110, 113, 116, 138).

Важен аспект на изследванията и са, както **теоретичното обучение, така и практическото обучение и произтичащата от тях колаборация между висшето медицинско училище и клиничните бази.** (20, 28, 36, 44, 50, 57, 75, 109, 144). Реалните потребности на практиката при съвременните условия от медицински специалисти, както и мотивацията им за обучение са важен приоритет за научните и изследвания. (49, 52, 59, 74, 112, 118, 120, 131).

Като водещ на задължителните учебни дисциплини на здравните професионалисти в областта на здравните грижи, промоцията на здравето и медицинската педагогика, Доц.Милчева има в съавторство издадени няколко учебника и учебни помагала по „Сестрински и акушерски грижи“, (5, 11,13), два от които са преиздадени; разработен електронен курс по “Здравни грижи за пациента“ в електронната платформа в сайта на Тр.У и няколко ръководства за практическото обучение на студентите, които са навременни и търсени (6,9,10). За новата учебна дисциплина в учебния план на медицинските сестри и акушерките „Принципи и методика на обучението“ има издаден в съавторство учебник, на който имам удоволствието да бъда водещ автор. (7). С отделни теми тя участва като съавтор и в учебниците по Педагогика, предназначени за бакалаври и магистри по „Управление на здравните грижи“. (8,12).

В проучванията си доц. Милчева включва всички участници в учебния процес, в т. ч **студентите**, тяхната академична мотивация за учене, както и мнението им във връзка с важни аспекти на обучението. (29, 32, 46, 48, 54, 55, 56, 82, 85, 86, 87, 92, 97, 98, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 111, 145).

В последните години ново поле в научните изследвания на доц. Милчева са **гериатричните грижи** с оглед тенденциите към застаряване на населението не само в национален, но и в европейски мащаб. Споделеният опит в тази област е обект на най-новите и проучвания (14, 47, 51, 53, 60, 62, 65, 66, 67, 69, 70, 73, 80, 81, 90, 96, 114,132,141,146).

2. Медицинска педагогика, етика и деонтология;

В областта на медицинската педагогика е и голяма част от научната продукция на доц. Милчева, с оглед на придобитата от нея специалност и естеството на професионалната и работа. Специално внимание тя е отделила на **дейността на преподавателя по здравни грижи**, като детайлно е проучила, неговата личност, мотивация, професионалната му компетентност и условията при които протича дейността му, с цялата и специфика и съпровождащите я професионалните рискове. Непрекъснатото обучение, професионалната кариера, новата утвърждаваща се и успешна визия на преподавателя намират специално място в предложеният **модел на съвременния преподавател** в сферата на общественото здраве и здравните грижи,

съдържащ основните параметри на неговата професиограма (1, 3, 17, 21, 22, 23, 24, 27, 31, 45, 76, 79, 93, 94, 99, 139, 141).

Спецификата и етико-деонтологичните аспекти на обучението, педагогическото общуване и педагогическото взаимодействие са разгледани приоритетно в изследванията на доц. Милчева. **Поведенческият модел на взаимоотношения в етичен аспект** е практически приложим и апробиран в условията на учебния процес, и е особено важен за медицинското образование.

Специално внимание е отделено на качеството на обучението на медицинските специалисти у нас и европейските изисквания и стандарти в научната продукция на доц. Милчева (2, 18, 37, 39, 64, 72, 83, 89, 95, 121, 122, 123, 126, 127, 128, 129, 130, 133, 143).

3. Промоцията на здравето и превенция на рисковите фактори.

В областта на общественото здраве и по-конкретно здравната промоция са и не малка част от научните публикации на доц. Милчева. Изследвани са някои стресогенни фактори в учебния процес за преподаватели и студенти, трудовата среда и професионалните рискове. Разгледани са основните приоритети на Европейската и националната здравна стратегии, включително превенция на поведенческите рискови фактори, здравословния начин на живот, здравословното стареене. Предлагат се някои стратегии и мероприятия за преодоляване на стреса и подобряване на условията за работа и обучение, с цел установяване на позитивна образователна среда. (16, 25, 26, 33, 34, 41, 61, 68, 77, 78, 91, 102, 124, 136, 137, 147). Лекциите, които тя води по учебната дисциплина „Промоция на здравето“ на специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ в Медицинския факултет и Медицинския колеж са разработени за онлайн ползване от студентите в електронната платформа в сайта на Тр.У.

4. Медицинско образование - организация и управление на учебния процес в медицинското висше училище.

Доц. Милчева има 22 годишен преподавателски опит при обучението на акушерките, медицинските сестри, рехабилитаторите и останалите специалисти от професионално направление „Здравни грижи“. Тя прилага професионалните си компетенции и опита си в медицинското колежанско образование като мениджър при съблюдаване на добрите традиции и внедряване на иновации, както в учебния процес, така и в научната си дейност (106, 116). Насочеността и към иновации в обучението е добре обоснована и намира своето значимо място в научната и продукцията (4, 15, 40, 42, 43, 84, 88, 108, 138). Дълбоко съм убеден в нейните личностни качества и професионализъм, които и помагат да прилага собствен стил, както в педагогическата, така и в научната си дейност.

Доц. Милчева активно работи по международни програми и проекти. Специализирала е в Белгия, Франция по проблемите на висшето образование на здравните професионалисти и е провела преподавателска мобилност в Германия, Австрия, Швейцария, Белгия, Франция. Реализацията на научните и постижения в практиката, както и популяризирането на опита и у нас и в чужбина са показател за стойността на нейната научно-изследователска и преподавателска дейност.

Доц. Христина Милчева е доказан учен, методист, преподавател с много ценни находки в науката. Много интелигентна с педагогически усет и новаторски дух, насочен към

научни търсения в сферата на медицинската педагогика и здравните грижи. Награждавана е трикратно с Грамота и плакет от БАПЗГ за заслуги в образованието по здравни грижи. Удостоена е с Почетен диплом и Почетен знак на Ректора на ТрУ по случай 40 години висше образование в Стара Загора за принос към учебната, научната и международна дейност и популяризиране на Медицинския колеж.

Научната и дейност е богата и разнообразна като изследванията и са с приноси не само в теоретичен, но и в практически план и намират реално приложение при обучението на здравните професионалисти. Оценката ми на научната продукция на доц. Милчева е положителна и висока.

Представената справка на цитиранията от Централната медицинска библиотека на МУ, София съдържа 105 положителни цитирания в България и намерени още 145 цитирания вкл. и в чужбина, които потвърждават научната значимост и приносите в научната продукция на доц. Милчева.

Заклучение Доц. Христина Милчева е позната в професионалните среди като изявен и водещ специалист в своята област, университетски преподавател и учен. Въз основа на предоставените ми документи и доказателствен материал считам, че научните и преподавателски постижения, както и ясно очертаните ѝ приноси в областта на общественото здраве, здравните грижи, медицинската педагогика и медицинското образование, отговарят напълно на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на ТУ Стара Загора за заемане на академична длъжност "Професор".

Убедено предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Доц. Христина Милчева академичната длъжност „Професор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в направление „Здравни грижи“ за нуждите на Медицински колеж при Тракийски университет – Стара Загора.

29.04.2016г.

Изготвил становището:
Проф. Теодор Попов, дп